

Nummer 2 - april 2021

Digitale SOBAT

VOMI

COLOFON

Redactiecommissie

Voorzitter/hoofdredacteur	Th.H.A. Rump	e-mail: theorump@gmail.com
Secretaris/redacteur	E. Falck	e-mail: efoss@xs4all.nl
	De Bongerd 94	
	5345 JW Oss	
	Mobiel: 06-54974053	

Auteur/redacteur	L. Noordzij	e-mail: L1noordzij@hotmail.com
Fotobewerking/redacteur	A.M. Mol	e-mail: a.mmol@ziggo.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of -zonder opgave van reden- niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De geplaatste artikelen behoeven niet noodzakelijk de zienswijze van de redactie weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Foto Voorpagina: Het is weer LENTE

Ereleden en Leden van Verdienste VOMI Nederland

Ereleden

R. Grit; J.N. Blom; F.J.F. Smoorenburg en L. Noordzij.

Leden van Verdienste

Tj.J. Gaastra; P.N. Welten; P.W. Kuyvenhoven; A.W. Scholten; J. Krikke; G.M. Nattekaas-Determan; P.J. Nattekaas; K.J. Orsel; W.A.J.K. Roza; Th.H.A. Rump; A.M. Mol; A. Luijendijk; H. Moorlag; H. Pols; P.P.G. Gommers; J. Malipaard; N. Baan en G. Boers.

**Kopij voor de digitale SOBAT nummer 3 juni 2021
inleveren bij de secretaris van de redactiecommissie
uiterlijk 10 mei 2021**

Website VOMI-NL: www.vomi-nederland.nl

Nederlandse Veteranendag 2021

Op zaterdag 26 juni 2021 vindt er een aangepast programma plaats

Het Nationaal Comité Veteranendag heeft helaas moeten besluiten alleen een aangepast programma te organiseren op zaterdag 26 juni in Den Haag. Dat betekent geen nationaal defilé voor Z.M de Koning en geen grote bijeenkomst op het Malieveld. De verwachting is dat zulke publieksevenementen in die periode nog niet mogelijk zijn.

Koninklijke Schouwburg Den Haag: ceremoniële start

Net als in 2020 wordt vroeg in de middag een ceremonie georganiseerd -dit jaar in de Koninklijke Schouwburg- met bijzondere verhalen van veteranen, speciaal gearrangeerde muziek gespeeld door de Koninklijke Militaire Kapel “Johan Willem Friso” en ondersteund door verschillende solisten.

Malieveld online: veteranenverhalen en muziek

Extra dit jaar is een tweede programma waarmee als het ware de veteranen die nu niet fysiek naar Den Haag kunnen komen, dat online gaan doen. Vanuit verschillende regio's in Nederland worden veteranenverhalen ‘opgehaald’, in Den Haag getoond en daarna gekoppeld aan bekende populaire Nederlandse solisten. Die kiezen op basis van het verhaal van de veteraan een lied en zingen dat live voor de veteraan. Dit programma van ongeveer 45 minuten kan in heel Nederland worden gevolgd via een stream.

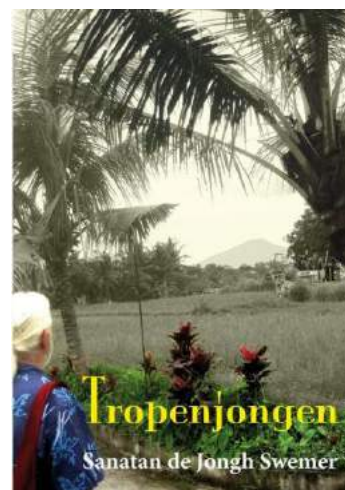
Boek “Tropenjongen”

Mijn broer Maarten de Jongh Swemer heeft in de Digitale SOBAT nummer 1 / februari 2021 deel 1 van het artikel “Wij danken ons leven aan Westerling” gepubliceerd.

Het boek “Tropenjongen” is een autobiografische roman, gebaseerd op mijn (kinder)herinneringen aan vier Jappenkampen, drie bombardementen en ons verblijf op Madoera tijdens de Bersiap toen onze vader Han de Jongh Swemer daar veiligheidscommandant was.

Tevens beschrijf ik mijn moeilijke aanpassing in het benauwde en koude Holland in een rebelse jeugd. Het is een persoonlijk verhaal en geen militaire verhandeling. Het boek (275 pagina's) heeft enige foto's en tekeningetjes.

Heeft u interesse in het boek, het is te bestellen bij uw favoriete boekhandel.

Sanatan (Onno) de Jongh Swemer

“Onafhankelijkheid, Dekolonisatie, Geweld en Oorlog in Indonesië, 1945-1950”

Al geruime tijd heeft u in de SOBAT niets meer vernomen over het dekolonisatie-onderzoek. Dat betekent niet dat er geen vorderingen zijn. In dit artikel geef ik aan wat de stand van zaken in maart 2021 is.

Door de Corona maatregelen is er in de loop van 2020 vertraging ontstaan. Fysiek contact met de deelnemende onderzoekers in Indonesië was onmogelijk, communicatie via internet werd het alternatief. Dat kent uiteraard beperkingen maar ook werd het bezoeken van archieven in Indonesië en geruime tijd in Nederland onmogelijk. De vertraging werd ingeschat op 3 maanden waardoor het eindresultaat in de vorm van een slotdocument (een samenvatting van de deelonderzoeken) eerst in november 2021 wordt verwacht. Door de voortdurende beperkingen echter moet men nog alle zeilen bijzetten om dat te realiseren.

In de loop van 2020 werd het deelonderzoek “vergelijkend onderzoek dekolonisatie oorlogen” afgerond. Hiervan zagen voorlopig 5 publicaties het licht in het wetenschappelijke tijdschrift van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap “Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden (BMGN)”. De bijdragen zijn op internet te vinden op de site www.bmgn-lchr.nl, Volume 135/2020, issue 2. De beoordeling hiervan laat ik graag aan u over.

In de Maatschappelijke Klankbordgroep (MKBG) hebben de vertegenwoordigers van het Veteranen Platform en van het Nationaal Indië Monument al in januari 2020 per brief gevraagd om een meer inhoudelijke gedachtewisseling over terminologie en over de voorlopige resultaten van de deelonderzoeken. Vanwege Corona maatregelen en de tijdelijke versoepeling daarvan, konden in 2020 slechts 2 fysieke bijeenkomsten plaatsvinden. Als alternatief vonden verdere bijeenkomsten plaats via video teleconferencing (VTC). Voor een gedegen gedachtewisseling heeft dat beperkingen maar het is een “second best” oplossing. In de periode november 2020-maart 2021 zijn per VTC zgn. werksessies gehouden over resp. terminologie en de voortgang van een aantal deelonderzoeken. Na een stroef begin, bij werksessie 1 en 2 waren vooraf geen stukken toegezonden waardoor een goede voorbereiding onmogelijk was, volgden in de 4 sessies daarna een levendige gedachtewisseling. Soms bleek de beschikbare tijd (enkele uren) te kort en moest zelfs een extra VTC worden ingelast. Dat geeft aan dat de materie leeft bij de MKBG-leden en dat er veel te bespreken viel. De onderzoekleiding en onderzoekers hebben kennis genomen van alle opmerkingen en hebben, evenals leden van de Wetenschappelijke Advies Commissie (WAC) die bij de werksessies “Terminologie” aanwezig waren, aangegeven dat zij die op hun waarde zullen beoordelen. Nu afwachten hoe dat uitpakt in het slotdocument !

Voor 2021 staan nog op de rol een mondelinge presentatie van de onderzoeksresultaten en inzage in de 1^e drukproef van het slotdocument.

Wordt vervolgd.

Leen Noordzij

Herdenking Militair Indië Monument Leiden

Het bestuur van de Stichting Militair Indië Monument Leiden organiseert donderdag 2 september 2021 de jaarlijkse herdenking van de 26 uit Leiden afkomstige en in voormalig Nederlands-Indië gesneuvelde militairen.

De ceremoniële herdenking vindt plaats bij het Militair Indië Monument bij molen "De Put" (voormalige Morspoortkazerne). Voorafgaand aan de plechtigheid buiten wordt er in de Evenementenzaal van Museum Volkenkunde een herdenkingsrede uitgesproken.

Gastspreker op 2 september 2021 is de heer Frans Werter, bestuurslid van de Stichting Militair Indië Monument Leiden en zoon van Indiëveteraan en oud-voorzitter van genoemde stichting wijlen Jan Werter.

Luchtmachtdagen en Marinedagen 2021

De **Luchtmachtdagen** van 2021 op Vliegbasis Gilze-Rijen gaan definitief **NIET** door.

De **Marinedagen** die in juli 2021 in Den Helder zouden plaatsvinden, gaan-zoals onlangs bekend is gemaakt-ook definitief **NIET** door.

De volgende editie van de Marinedagen staat voor 2022 gepland.

Persbericht

VERENIGING VRIJWILLIGERS NVBL EN OGS LOENEN OPGERICHT

Loenen, 15 februari 2021 - Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen (NVBL), Oorlogsgravenstichting (OGS) en de Vereniging Vrijwilligers NVBL en OGS te Loenen (VV NVBL en OGS) tekenen samenwerkingsovereenkomst (SOK)

Op zaterdag 13 februari jl. tekenden genmaj b.d. Theo Vleugels (algemeen directeur OGS), Seger van Voorst tot Voorst (voorzitter NVBL) en lkol b.d. Johan Bergsma (voorzitter van de Vereniging Vrijwilligers NVBL-OGS) een samenwerkingsovereenkomst. De ondertekening vond plaats in het herdenkings- en educatiecentrum van de Nationale Veteranenbegraafplaats en het Nationaal Ereveld te Loenen. De NVBL en de OGS zijn blij met de oprichting van deze vrijwilligersvereniging. Gedrieën komen zij tegemoet aan de wensen van de veteranen, hun naasten en de nabestaanden van de oorlogsslachtoffers. VV NVBL en OGS is op 11 februari jl. statutair opgericht.

Voorzitter VV NVBL en OGS Johan Bergsma: ‘Na 37 jaar te hebben mogen dienen bij Koninklijke Landmacht, ik ging drie keer op missie, kan ik met recht zeggen dat onze inzet in het buitenland tijdens missies een onafscheidelijke band tussen militairen tot stand brengt, ongeacht rang of stand. En hoe mooi is het dan dat deze kameraadschap ook na het leven gecontinueerd kan worden’.

Met de opening van de Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen op 26 november 2020 door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander is een lang gekoesterde wens van veteranen in vervulling gegaan. Het bijzondere aan de Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen is dat niet alleen een militair met de status van veteraan hier mag worden begraven, bijgezet of verstrooid, maar ook de levenspartner van de veteraan. Komt de levenspartner eerder dan de veteraan te overlijden, dan kan hij/zij reeds op de Veteranenbegraafplaats begraven, bijgezet of verstrooid worden

De veteranenbegraafplaats ligt naast Nationaal Ereveld Loenen, de laatste rustplaats van bijna 4.000 Nederlandse oorlogsslachtoffers: militairen en burgers. Zij verloren hun leven tijdens de Tweede Wereldoorlog of tijdens gewelddadige conflicten daarna. Nationaal Ereveld Loenen wordt beheerd door de Oorlogsgravenstichting.

Wel en Wee van 42 AAT

42e Brigade Transportcompagnie in Nederland en Nederlands-Indië

Deel 18

Vijandelijke acties

Ook 's nachts werd Babat soms aangevallen, we werden dan vanaf de pasar (die voor de deur lag) beschoten. Ook probeerde de TNI onze goedangs (goedang=opslagplaats) in brand te steken met ongeveer twee centimeter grote fosfor kogels die van een geïmproviseerde ontsteker waren voorzien. Waarom twee scherpe handgranaten -die we bij de toiletten vonden- niet zijn geëxplodeerd, zal altijd een raadsel blijven.

Na een inspectiebezoek van kapitein De Boer werd ook het waterprobleem gedeeltelijk opgelost, want we kregen met de frontwater-voorziening van de mariniers per dag 1200 liter drinkwater voor de keuken en de afwas opgevoerd. Het mandiën bleef echter problematisch. We zijn wel met een drietonner dwars over de rails gereden om ons onder de slurf, waaruit de locomotieven water innamen, te wassen. Dit bleek echter ook gewoon water uit de kali te zijn.

Op 18 juli 1949 moesten we in Babat lokaal verhuizen, waar we niet ongelukkig mee waren. De legering werd niet beter, maar we zaten nu midden in de dessa waar het veiliger was en - last but not least- we hoefden geen wacht meer te lopen want we werden opgenomen in het wachtcircuit van de mariniers. Het waterprobleem bleef hetzelfde, maar we kregen nu een paar elektrische lampen. We lagen nu tegenover het hospitaal van de mariniers en dat beschikte over een lichtaggregaat om te kunnen opereren, wat meestal 's nachts gebeurde.

De aanvullingsplaats van Verzorgingspeloton 42 in Babat vol in bedrijf

Betrekkelijke veiligheid

Dat de veiligheid maar betrekkelijk was, mag blijken uit het volgende. Naast mijn slaapkamer (hok) lag achter een blikken (gevlochten bamboe) wandje twintig ton mortiergranaten van de mariniers opgeslagen. Op ons voorterrein stond een blikken hutje met daarin allerlei explosieven van de genie. Recht daar tegenover lag het veldhospitaal met zieken en gewonden. Rechts van het hospitaal stonden de ambulances en een halftrack. En daarnaast was onze benzine goedang met een ijzeren voorraad van 40.000 liter. Het geheel besloeg een oppervlakte van nog geen half voetbalveld. Toen ik een dienstbrief kreeg waarin stond dat we brandblusmateriaal konden aanvragen (van schep tot brandweerjeep) diende ik een uitgebreide lijst in. Ik weet niet meer of ik antwoord heb ontvangen; iets tastbaars hebben we echter nooit gezien.

Waardering voor foerageurs

Ik wil dit gedeelte besluiten met mijn respect uit te spreken voor het werk van de foerageurs. Deze mensen reden dagelijks hun route, slecht bewapend en met veel te weinig mankracht. Vaak liep het goed af. Een dumpford van 6 Genieveldcompagnie liep een eind bij ons vandaan op een trekbom. De hele voortrein werd onder de wagen weggeslagen. Wagen total loss, de chauffeur bezeerde zijn pink. Maar het liep ook wel eens verkeerd af. Aan een marinierstruck die bij ons gefoerageerd had, moesten nog wat reparaties verricht worden waardoor de chauffeur veel later naar zijn buitenpost vertrok. Zijn kameraden werden ongerust en reden hem tegemoet. Deze wagen liep nu in de voor de foeragetruck bestemde hinderlaag. Gevolg: een dode en twee gewonden. Dit gebeurde enkele dagen voor het cease-fire dat half augustus 1949 van kracht werd.

Foerage voor vroegere vijand

Na het staakt-het-vuren de eerste TNI'ers gezien, gewapend met combinatietangen. Daar hadden ze waarschijnlijk onze verbindingen mee doorgeknipt. Op 20 oktober 1949 naar Kesono geweest om foerage te brengen bij een TNI-post (Djarats). De route ging via Ngimbang en Soembaredja. We hebben de foerage afgeleverd bij een eerste luitenant van de TNI. Hij hield kantoor in een burgerhuis en droeg een keurig uniform. Aan een vlaggenstok wapperde de rood-witte vlag. We waren niet blij met een dergelijke opdracht en bij mijn weten hebben we dit ook maar een keer gedaan. Op 1 november eindigde ons werk in Babat en werden we teruggetrokken naar Soerabaja. Hiermee eindigde een zeer enerverende periode.

Werken en leven in Malang

Voor de ploeg die uit Madioen was gekomen om de aanvullingsplaatse in Malang over te nemen, viel de nieuwe stek niet tegen. De opslagplaatsen waren ondergebracht in een kazerne waarin ook een aantal kamertjes een geschikte behuizing vormde. De kazerne werd verder bewoond door een detachement van het KNIL dat behoorde tot het Korps paardentransport.

De kazerne herbergde daardoor niet alleen ruim zestig paarden maar ook de daarbij behorende paardengeleiders en verder het tot een KNIL-paardentransportpeloton behorende personeel. De gezinnen van deze KNIL-militairen waren, zoals bij het KNIL gebruikelijk, eveneens in de kazerne ondergebracht in enkele grote hallen waarvan de zijwanden met muurtjes in

kamertjes waren verdeeld die weer waren ‘afgesloten’ door een ervoor hangend gordijn. Commandant van de paardenafdeling was een KNIL-opperwachtmeester Timmermans die werd bijgestaan door een KNIL-korporaal Verberne. Beiden woonden buiten de kazerne in enkele nabij gelegen onderofficierswoningen. De opper kwam mij hartelijk begroeten en het leek mij dat hij zich hierop had voorbereid door zich alvast van een vrolijke stemming te verzekeren. Later bleek dat hij een zeer dorstig iemand was en daarom vaak wanneer zich even de gelegenheid voordeed, bezig was zijn dorst te lessen. Het bleek echter op geen enkele wijze een belemmering om zijn werk op uitstekende wijze te verrichten. Hij was tevens kazernecommandant, vertrouwde hij mij toe. Maar dat commando droeg hij onmiddellijk, nu er een hogere rang aanwezig was, met veel plezier aan mij over. Het was een functie waar ik overigens niet veel last van heb gehad.

Prettige ‘woonplaats’

Vergeleken met het wat broeierige Madioen was Malang een aangename stad, fraai gelegen, ruim gebouwd en voorzien van uitgaansmogelijkheden. Maar vooral het wat koelere klimaat was een verademing. In de stad was ook de Staf van onze brigade (de 42^e oftewel G-Brigade) gevestigd. De daarbij ingedeelde Brigade Verplegings- en Transport Officier (BVTO) was kapitein R.P. Mees (ik zou hem vele jaren later terugzien als Commandant van het Regiment Intendancetroepen).

Henk van den Berg

Malang, een fraai gelegen, prettige stad met een aangenaam klimaat

De wereld van Jan van der Steege

Tijdens de 2^e Wereldoorlog, in Nederlands-Indië en de periode erna

Deel 12

Ergens onderweg (misschien bij Batoe). Datum onbekend.

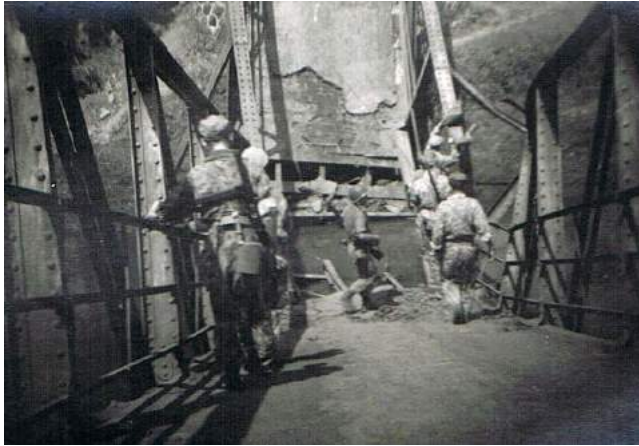

Van Tretes gaat de reis naar Malang. Hier bij Loemadjang.

De onderstaande foto's worden door Jan niet herkend. Misschien is zijn eenheid hier op patrouille tijdens de 2^e politionele actie (19 december 1948 - 5 januari 1949).

Goede moed

In januari 1949 is men nog vol goede moed dat Indonesië bij Nederland zal blijven, in wat voor bestuursvorm dan ook.

Indië
Uit mijn dagboek van toen

Deel 33

Een paar dagen later, tijdens een gecombineerde actie naar Bajoer, beging ik dé fout van mijn leven. Tijdens een hevig vuurcontact met de TNI die (na zwaar mortiervuur onzerzijds) op de vlucht was geslagen, zette ik in mijn onbezonnenheid de achtervolging in zonder op de rest van onze groep te letten. Toen ik vlak bij de vijand een vuurstoot wilde afgeven, kwam ik met grote schrik tot de ontdekking dat ik onder het rennen het magazijn van mijn sten had verloren. Automatisch greep ik naar de plaats waar zich het reserve magazijn moest bevinden: in de linker zak van mijn jungle-overall. De zak was leeg. Weg reserve magazijn ! Wat nu ? Van mijn groep was niemand meer te zien. Het angstzweet brak me uit. Met knikkende knieën maakte ik rechtsomkeert en rende in een zigzagbeweging dwars door het bedekte terrein in de richting vanwaar ik gekomen was. Gelukkig werd er niet op mij geschoten. Niet door de vijand en niet door eigen troepen. Ook dat had nog gekund. Laatst immers had een patrouille van ons bataljon een patrouille van de Inlichtingendienst beschoten in de veronderstelling dat het een vijandelijke eenheid betrof. Resultaat: vier gewonden waarvan er een zwaar gewond was. Na korte tijd vond ik de jongens weer terug; ze hadden niets van mijn stomiteit gemerkt !

Op dinsdag 19 april 1949 -de dag na 2^e Paasdag- net toen ik naar bed wilde gaan, kwam de wacht mij waarschuwen dat de kampong in de fik stond. Was dat even schrikken ! Nog nooit had ik zo'n vuurzee gezien. Wat moest ik beginnen. Luitenant Elbertse was met het grootste deel van ons peloton op nachtpatrouille. Vier jongens stonden op wacht en de resterende acht man lagen al heerlijk op één oor. Snel maakte ik de slapenden wakker om te zien wat er gedaan kon worden. Binnen enkele minuten renden we naar de kampong en konden we zien wat er precies in brand stond.

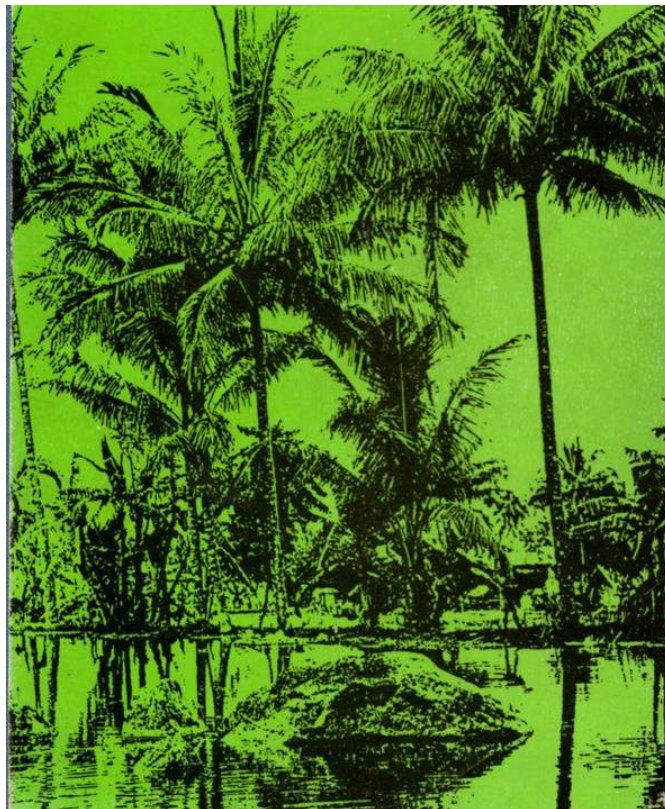
Het 2^e peloton

Nauwelijks waren we daar gearriveerd of ons kampement werd door peloppers onder vuur genomen. Als de duvel maakten we rechtsomkeert om de vier achterblijvers bij te staan ons huis te verdedigen. Tenslotte was dat veel belangrijker dan de brand in de kampong.

Van drie kanten werden we onder vuur genomen. Met geen mogelijkheid kon ik weten met hoeveel man zij waren. Zo te horen waren er heel wat en wij moesten het zien te redden met dertien man. Op directe hulp hoefden we niet te rekenen. Elbertse zou deze keer immers een grote patrouille lopen. De toestand werd wel heel precair toen de vonkenregen ook op ons dak van *atap* (= dak van palmladeren) neerdaalde. Tot ons geluk vloog het dak niet in brand. Ook op de pasar werden er schoten gehoord. Natuurlijk wilden de peloppers verhinderen dat de kampongbewoners de vuurzee zouden doven.

Later zou blijken dat de bewoners niets hadden kunnen doen. In totaal waren er 31 huizen in vlammen opgegaan. Ook de school bleek totaal uitgebrand. Luitenant Elbertse vertelde bij terugkeer dat zij de schotenwisseling duidelijk hadden gehoord. Zelfs de vuurzee hadden ze van kilometers ver kunnen zien. Jammer genoeg waren ze te ver om direct hulp te kunnen bieden. Een geluk voor ons was dat de peloppers geen stormaanval op ons hadden gedaan. Zeer zeker zou dat ons einde hebben betekend. Zij zullen waarschijnlijk niet geweten hebben met hoeveel man wij waren. Dat je het hier niet redt zonder een beetje geluk is wel duidelijk. Regelmatig danken we dan ook Onze Lieve Heer als hij weer iemand dat beetje geluk geschonken heeft.

Henk van Vliet

Interessante websites voor Indië veteranen

Veel leden weten, ondanks hun gevorderde leeftijd, uitstekend om te gaan met de computer en weten heel goed de weg op de digitale snelweg. In principe is op het internet alles te vinden, mits je de juiste naam van de website of trefwoord invoert. En vind je niet precies wat je zoekt omdat je niet op de juiste website zit, dan wordt daarop nogal eens verwezen naar andere interessante sites en kun je met dit zgn. doorlinken verrassend ver komen.

Nu we al geruime tijd door de Corona maatregelen geadviseerd worden zoveel mogelijk thuis te blijven, kan de computer en alles wat daarop te vinden is, de uren wat sneller laten verstrijken. In dit artikel geef ik een aantal adressen van websites die voor Indië veteranen of voor degenen die over het voormalig Nederlands Oost Indië meer willen weten, interessant kunnen zijn.

Als u zich wilt oriënteren wat er zoal “te koop” is, kunt u de **startpagina** bezoeken waarop een groot aantal sites i.r.t. Indië wordt vermeld. Het adres is:

www.nederlands-indie.startpagina.nl

Als u meer informatie wenst over **omgekomen Indiëveteranen**, dan kunnen de volgende websites u op weg helpen.

www.nim-roermond.nl

Hier vindt u o.a. de plaquettes met namen bij het monument en *links* naar andere bruikbare websites.

www.ogs.nl

De website van de Oorlogs Graven Stichting die o.a. de erevelden in Indonesië beheert. U kunt een naam intypen in het zoekvenster. Als u de naam intypt van een gemeente, krijgt u de omgekomen inwoners van die gemeente. Bij “Erevelden” kunt u bij de genoemde erevelden de naam intypen van de persoon die daar begraven is voor meer informatie.

www.gahetna.nl

Dit is de website van het Nationaal Archief (na). Via “onderzoeken”, “Inventaris van het archief” en “zoekhulp” komt u bij “Japanse interneringskaarten”. Op deze kaarten vindt u (summiere) informatie over KNIL militairen en burgers die door de Japanners in WO-2 gevangen genomen en omgekomen zijn.

www.erelijst.nl

Deze lijst staat in het (digitale) monument in de hal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in Den Haag en bevat de namen van degene die zijn omgekomen in de periode 1940-1945.

www.lijstvangevallenen.nl

Deze lijst staat in het tweede (digitale) monument in de hal van de Tweede Kamer en bevat per missie vanaf 31 december 1945 de namen van personen die zijn omgekomen.

www.7decemberdivisie.nl

Dit is de website van de C-Divisie “7 December” en de eenheden die haar traditie tot nu toe voortzetten. Veel informatie over de Indiëperiode van de divisie met namenlijsten en een overzicht van de namen op het “7 December” monument in Schaarsbergen.

Informatie over **bootreizen** heen- en terug naar Indië vindt u o.a. op de volgende websites die voor zichzelf spreken.

www.boordgeld.nl

www.passagierslijsten1945-1964.nl

www.troepentransportschip.nl

Informatie over **monumenten** (NOI, NNG en WO-2) vindt u, naast de webpagina “monumenten” op onze eigen website www.vomi-nederland.nl en de al eerder genoemde sites van het NIM en de OGS, bij:

www.4en5mei.nl

www.tracesofwar.com (onder “sights”)

Allerlei nieuws, wetenswaardigheden, **korte verhalen** en discussies over Indië (m.n. voor Indische Nederlanders) vindt u op de volgende sites:

www.javapost.nl

www.indisch4ever.nu

www.uitdeoudekoektrommel.com (ook namenlijsten)

Als u informatie zoekt over **militaire eenheden** in Indië, kunt u de aanduiding van de eenheid die u zoekt intypen. Maar naast de eerder genoemde site van de “7 December” Divisie, kunnen ook de volgende sites tot resultaat leiden:

www.indie-1945-1950.nl

www.sepateroesak.nl (via “door naar index”: Tijgerbrigade, Java)

www.dekolonisatie.com (literatuur, filmfragmenten, troepenoverzicht)

Voor bronnenonderzoek, **archieven**, documentatie, foto's en gedenkboeken zijn veel websites beschikbaar waarvan ik er slechts enkele noem.

www.archivesportaleurope.net (archieven in Europa)

www.indieinoorlog.nl (Indisch herinneringscentrum, bronnen)

www.gahetna.nl (Nationaal archief)

www.oorlogsbronnen.nl (bronnen, archief)

www.archieven.nl/nl/zoeken

www.indie-1945-1950.nl/mijnboekenlijst.htm (literatuurlijst)

www.indiegangers.nl (foto's, gedenkboeken)

www.hetdepot.com (militaire tijdschriften, periodieken Indië)

www.nmm.nl (Nationaal Militair Museum: collectie, archief)

Tot slot nog enkele sites over de **geschiedenis** van Indië/ Indonesië in de periode 1945-1950.

www.ind45-50.org (site van NIOD over het dekolonisatie onderzoek).

www.nlveteraneninstituut.nl/missie/nederlands-indie

www.defensie.nl/onderwerpen/tijdlijn militaire geschiedenis

www.wikipedia.nl (online encyclopedie: onderwerp intypen, doorlinken)

Er zijn talloze sites voor specifieke onderwerpen uit de geschiedenis. Type het onderwerp in, probeer ook andere trefwoorden m.b.t. het onderwerp en link desgewenst door. De informatie over Indië en Indonesië op internet is gigantisch, interessant en leerzaam. Uit ervaring kan ik u zeggen dat voor u het weet, de dag om is ! Ik wens u veel leesplezier.

Leen Noordzij

"WIJ DANKEN ONS LEVEN AAN WESTERLING..."

*Wij dankten de daadkrachtige Westerling.
Ik dank de dappere zelfopofferende moeders.*

Deel 2

Betere beveiliging

Er kwam al een eerste KNIL compagnie op 17 januari 1946 die 2/17 Infanterie bataljon (Australië) afloste; later kwamen er nog meer versterkingen. Eind januari werden de Australiërs vervangen door de 80ste Brits-Indische Infanteriebrigade onder brigade-generaal Taunton, samengesteld uit bataljons oorlogsvrijwilligers en beroepsmilitairen (zoals Gurkha's en Sikhs). Op 2 februari 1946 verlieten de laatste Australische troepen Celebes.

Moeder herinnert zich de lange lappen van de tulbands die de Sikhs op de hekken van de alun-alun (het park) tegenover onze huizen te drogen hingen. Het waren keiharde soldaten voor wie de infiltranten snel respect kregen.

De Brits-Indische en KNIL-militairen beperkten zich tot de beveiliging van de stad. Buiten Makassar heerste geweld. De infiltranten zaaiden angst en terreur. Dorpshoofden die niet hun zijde kozen, werden omgebracht. Het plunderen en moorden leidde tot een volslagen anarchie en ontwrichting van de Indische maatschappij van marktjes, winkeltjes en ambulante verkopers, en dat was ook in Makassar zelf goed merkbaar.

Moeder Tia een dappere vrouw

Het was een periode tussen het bezettingsgeld van de Japanners en de terugkeer naar de Indische gulden. Er waren inkomsten nodig. Moeder kreeg een aanstelling bij het Militair Hospitaal. Ze liep door de stad, een van verre opvallende blonde friezin die ze was. Ze had elk moment doodgeschoten kunnen worden door een infiltrant maar toch ging ze, daarbij ook nog gekweld door wat toen heette "Oost Indisch Kamp Syndroom" nu bekend als ptss.

Moeder was een moedige vrouw die ik in dankbaarheid herdenk.

Ze had mij, toen ik nog maar net geboren was, tijdens het Japanse bombardement op het Militair Hospitaal in Ambon met haar eigen lichaam beschermd terwijl de brokstukken om ons heen vielen. Ze gaf mijn vijftien maanden oudere broer Onno en mij in het hongerkamp Stovil te eten ten koste van haar eigen voeding en gezondheid.

In het volgende hongerkamp TanTui op Ambon werd de Japanse bommenopslag in het kamp gebombardeerd. Moeder rende met haar twee kindjes de zee in, zo diep dat ze bijna verdrong, terwijl de bomscherven het zeewater deden schuimen en bloed de zee kleurde. Op Celebes, in de keukenploeg van het slavenkamp Kampili, krabde ze de aangekoekte restjes van de kookketels om pap te maken voor haar altijd hongerige kleuters; niets was haar te veel. Het kamp werd op 15 juli 1945 door de geallieerden met brandbommen bestookt. Moeder rende met haar zoontjes tussen de vuurzuilen van de napalmbommen over die enige brug over de kali het veilige bos in naar het noodkamp.

De brandbommen overleefd..... Op de foto de 'landmeisjes' die vanaf 12 jaar op het land werkten als slaven, de jongens hoedden de koeien en de varkens. Omdat hun arbeidskracht nodig was, werden de meisjes -ook vanaf 12 jaar- niet geronseld als 'troostmeisjes' voor de Japanse legerbordelen, de jongens hoefden niet met 10 jaar naar het mannenkamp

Diegenen die de brandende napalm op de huid kregen (waarop het dan bleef kleven), kregen diepe brandwonden die moeilijk genazen.

Nu, na de capitulatie, was doodgeschoten te worden door de pemoeda's een risico dat ze liep en dat ze toch moedig accepteerde... maar elke dag konden wij weeskinderen worden. Dat risico liepen ook de andere kinderen elke dag als hun moeder boodschappen deed in een nabije passar. Wij begrepen allen dat de beveiliging door geallieerde troepen en KNIL-militairen niet kon verhinderen dat Hollandse vrouwen, mannen en kinderen ook in de stad op afstand door terroristen konden worden doodgeschoten. De moeders van Kampili waren eigenlijk allemaal dappere vrouwen die opofferingsbereid waren met als doel om goed te zorgen voor hun kinderen.

Onno en ik speelden op straat en in de tuin, we waren totaal niet bevreesd. Want oorlog, mishandeling door de Japanners, dode mensen na bombardementen, van pijn schreeuwende mensen met napalm brandwonden, dat alles was "de wereld zoals wij die kenden": wij wisten van geen andere wereld. En moeder verborg dapper haar angsten. In zomer 1945 begonnen de geallieerde bombardementen op het vliegveld Limbung, enkele kilometers van ons kamp. Maar hier bij ons dreunde de grond van de explosies door als we in de nacht, wanneer de bommen vielen, met andere moeders en kinderen in de overdekte schuilloopgraven zaten. De moeders zaten op een richel, de kinderen op schoot tussen de benen of slapend op de zitrichel, terwijl een kokos-olie lampje schaars flakkerend licht verspreidde.

Moeder zong dan hardop, de verre explosies overstemmend, kinderliedjes met ons. Onno zag een moeder tegenover ons beven van angst en vroeg onze moeder waarom ze dat deed.

Moeder antwoordde niet en leidde ons af met zingen en verhaaltjes, zo zorgde zij dat haar angst niet onze kinderzieltjes zou raken. Maar elk moment kon een van de bommen ons treffen. Wij waren gehard in het zien van alle mogelijke ellende en dat zou ook op Madoera net zo zijn, waar wij van 1947-1950 waren. Dit is altijd een deel van mijzelf gebleven.

Terreur neemt toe

De infiltranten waren doorgaans tijdens de Japanse bezetting op Java militair opgeleid, bewapend met Japans wapentuig zoals de KNIL-ers met oorlogservaring tegen de Japanners konden constateren en ze stonden veelal onder Javaanse leiding. Zij brachten de "bersiap" naar Celebes en vestigden een terreur om onder dwang de bevolking en de leiders van de dessa's te dwingen zich bij de revolutie aan te sluiten. In die situatie van anarchie en wetteloosheid konden ook "rampokkers" (bendes van beroepsrovers, bandieten en piraten) hun slag slaan om te roven, te plunderen en te verkrachten. Alles onder de noemer van de "rood-witte revolutie" die in feite een rood-witte terreur tegen de plaatselijke bevolking was. Er was geen goed werkende politiemacht noch justitie: alle misdaden bleven zo ongestraft. En dat moedigde nog meer rampokkers aan.

De subversieve activiteiten waren geconcentreerd in en rond Makassar, merkten wij overlevenden duidelijk. De zogenoemde "revolutie" werd in Zuid-Celebes echter niet breed gedragen: na de conferenties in Malino en Linggardjati (eind 1946) werd de basis gelegd voor de onafhankelijke deelstaat Oost-Indonesië. Dat alles verhevigde de inzet van infiltranten die door de revolutionaire leiders op Java vooral door generaal Soedirman werden aangestuurd.

Desondanks heeft de deelstaat Oost-Indonesië met een eigen parlement, een eigen regering en een eigen president gefunctioneerd tot de deelstaat in 1950, na vertrek van de Hollanders, met militair geweld vanuit Java gedwongen werd deel te worden van de eenheidsrepubliek Indonesia.

Plan de campagne

December 1946. De inmiddels opgebouwde militaire organisatie onder kolonel De Vries was nu gedegen voorbereid om op te treden tegen de massale besiap in Zuid-Celebes, nauwkeuriger Zuidwest-Celebes. Zuidoost-Celebes was namelijk vooral agrarisch en relatief dun bevolkt. De Militaire Inlichtingen Dienst "NEFIS" (Netherlands Forces Intelligence Service) was overal bezig geweest inlichtingen te verzamelen. Op basis daarvan werd een plan de campagne opgesteld.

De in Zuidwest-Celebes (verder aangeduid als Celebes) geïnfiltreerde groepen en bendes werden geraamd op niet meer dan 1% van de bevolking van naar schatting drie miljoen inwoners, dus rond 30.000 personen. Deze minderheid kon wel veel ellende aanrichten. Er was toen inmiddels al een maand sprake van zeer ernstige terreur. De plannen lagen klaar. Geheime agenten van de Politie Inlichtingen Dienst en de Militaire Inlichtingen Dienst verzamelden informatie, waarvoor inheemse verkenners werden ingezet.

Met schijnoperaties door kleine onderdelen van de DST (Dienst Speciale Troepen) werden reacties vanuit de kampongs uitgelokt.

Zo leerde men schuilplaatsen kennen en de namen van de leiders van terreurgroepen maar ook namen van de rampokkers die in de anarchie en wetteloosheid hun kansen grepen.

Meteen was duidelijk dat een conventionele operationele aanpak met tanks, artillerie en luchtsteun uit den boze was en niet zou werken.

Er zouden teveel onschuldige burgerslachtoffers vallen, wat de bevolking zou vervreemden van onze troepen. Beter zou zijn inlichtingen te verzamelen en dan met kleine eigen eenheden verrassend toeslaan op concentraties van infiltranten. Schuldigen aan zware misdrijven als moord, plundering en verkrachting konden niet worden berecht noch opgesloten worden, omdat er geen werkende justitiële keten was (politie, Openbaar Ministerie, rechterlijke macht). Hoe kon dan effectief worden opgetreden?

Maarten de Jongh Swemer,

kamp overlevende en getuige van het bevrijdende effect van het optreden van Westerling in Zuid-Celebes

Overal in de archipel zagen we dit soort beelden die proberen aan te geven dat de jonge 'pemoeda's' met slechts bamboe roentjing (bamboe speren met in het vuur geharde punten) de Hollanders overwonnen.

Mijn diensttijd in Nederlands-Indië voor Orde en Vrede

Deel 6 en slot

Op mijn gereden, 10 augustus 1949

Wij (dertien man sterk) zijn vanmiddag (10 augustus) enkele uren voor het van kracht worden van het 'staakt-het-vuren' met een drietonner op weg gegaan om foerage en nog het een en ander op te halen, toen we 4 km van de post vandaan op een mijn zijn gereden.

Het gevolg was verschrikkelijk: 2 militairen van onze eenheid (G. van Dijk en J. Dikken), twee politieagenten, een chauffeur van de TD en een Javaanse jongen waren direct dood. De Javaanse jongen van onze leeftijd is ons wel eens behulpzaam geweest en liet blijken dat hij graag bij ons wilde blijven en daar maakten wij dankbaar gebruik van omdat hij van alle gewoontes van de bevolking op de hoogte was en Javaans sprak. Zes militairen waren licht of zwaar gewond waarvan er in de dagen daarna nog drie zijn overleden (G. Geurts, G. van Krevel en A. van den Berg).

Bij dit ongeval waren dus negen doden te betreuren en nog drie gewonden (B. Heeze, H. van Fulpen en P. Boon). De enige niet gewonde was F. Helsloot. Het was een heel slechte weg. Van Fulpen en Helsloot zijn van de auto gesprongen en hebben dertig meter voor de auto lopend, de weg gecontroleerd omdat we het niet vertrouwden. We reden rustig achter deze jongens aan, toen we toch nog op die (gecamoufleerde) mijn reden. Heeze en Boon zijn van de auto geslingerd. Heeze had een gebroken been, een scherf in zijn been en een zware hersenschudding, zelf had ik een zware hersenschudding en een gescheurde enkel. Van Fulpen had een gehoorbeschadiging.

Omdat er toevallig een aantal soldaten met carriers in de buurt waren die de ontploffing hadden gehoord, konden zij -onder vuur liggend- ons gelukkig naar het hospitaal in Kediri brengen. Daar lagen we met elkaar op een kamer (foto).

Op 1 maart 1950 was dan eindelijk de dag aangebroken dat ons bataljon in een lange colonne van trucks naar Tandjong Priok werd vervoerd. Daar werden we ingescheept op de “Waterman” samen met 4 compagnieën Luchtvaarttroepen, MP en een AAT compagnie.

De volgende morgen verlieten we de haven en zette koers naar Nederland. We sliepen in de ruimen 5 hoog boven elkaar met een gangetje ertussen van 50 á 60 cm. Maar omdat we toch naar huis gingen, was er geen wanklank te horen. Het eten was reusachtig goed.

Op 24 maart 1950 kwam het schip de Nieuwe Waterweg binnen. Bij het verlaten van het schip in Rotterdam werd ik door een fotograaf van het weekblad “De Spiegel” op de foto (zie hieronder) gezet, wat altijd nog een mooie herinnering is.

De bussen stonden gereed om ons naar huis te brengen, waar de families in spanning op hun zoon en broer stonden te wachten.

Piet Boon

R.J. de Rijk

Schandvlek van de Staat der Nederlanden (deel 47)

Politiek incorrecte intellectuelen en terreurbendes

De volgende dag liet ik op de brug mijn gedachten weer de vrije loop en dacht weer terug aan de periode kort na de soevereiniteitsoverdracht van Nederlands-Indië aan de Verenigde Staten van de Federale Republiek Indonesië.

Die eerste maanden hadden bij zéér velen de indruk gewekt dat o.a. de overgang naar de Federale Republiek Indonesië geleidelijk aan zou gaan, waarvan men nauwelijks iets zou merken behoudens dan de ambtelijke verschuivingen bij overheidsorganen tussen Nederlanders en Indonesiërs. Zo was dat ook op militair- en bestuurlijk gebied. Helaas! Niets bleek minder waar! Integendeel!

Vele ambtenaren die het waarlijk goed meenden met de overeengekomen overgangperiodes, werden onmiddellijk ontslagen [bekendmaking van o.a. het Marine Hospitaal te Soerabaja] en stonden na vele jaren trouwe dienst plotseling op straat. Overal braken relletjes uit door Javaanse Merdeka- en kretenschreeuwens, waar huizen en winkels werden besmeurd met leuzen en strijdkreten uit de koker van de Japanse collaborateur Soekarno. De Javaanse vuisten van Soekarno en zijn medestanders sloegen als een moker in op alle zogenaamde 'volksvijanden'.

De gekopieerde Japanse wetgevingen vanuit de oorlog werden opnieuw in werking gesteld en leefden zéér sterk in het geheim bij de door Japan opgeleide 'Gestapo' van Soekarno, Hatta, Soedomo en veel van hun volgers en hielenlikkers, de zogenaamde politieke criminelen. Hun structuur bleek al gauw 'n militair naziregime te zijn met een 'Kempetai-achtige' inslag, waardoor honderdduizenden andersdenkenden, zoals doktoren, juristen, economen, journalisten en ambtenaren van hoge en lagere rangen en intellectuelen jarenlang gevangen werden gezet in concentratie- en werkkampen op Celebes en op het eiland Buru in de Molukken. Ver van de bewoonde wereld!

Geleidelijk aan lieten de politieke criminelen, de incorrecte intellectuelen, hun hypocritisch masker vallen en kwam het terroristische Javaanse gezicht uit de Japanse mouw tevoorschijn. Overal heerste angst voor rampokbendes. Terreurbendes! Een politiemacht om er tegen op te treden was er niet. En er ging geen dag voorbij of planters en ambtenaren met hun personeel werden aan de lopende band vermoord. Journalisten en dagbladdirecties werden onder druk gezet om niets te publiceren op straffe van meedogenloze maatregelen.

Dagelijks waren er diefstallen van vele goederen uit magazijnen van zowel overheid als particulieren. Vrachtauto's werden onderweg aangehouden. De chauffeur en bijrijder werden ter plekke doodgeschoten en de vrachtauto met goederen verdonkeremaand. Bij alle overheids- en particuliere bedrijven waren deze criminele intellectuelen geïnfiltreerd.

*Ook bij onze Koninklijke Marine c.q. de marinebasis politie. Wij kregen zelfs een Javaan bij onze afdeling recherche om door ons opgeleid te worden, die er trots op was onze inspecteur **Ch. L. Hes** nabij Tretes doodgeschoten te hebben vanuit een hinderlaag. Dat hoorde allemaal bij de kretenperioden van het Japanse Soekarno-regime, de zogenoemde Bersiap-merdeka-periode. Er was geen gezag meer bij de overheden. Moorden op toeristen of buitenlanders kwamen nog wel in de krant als er plaats was, soms van een enkele planter maar verder zweeg de gehele door 'Pa' Soedomo gecensureerde media om de rampokkers en politiek incorrecte intellectuelen niet te irriteren uit angst om zelf slachtoffer te worden.*

Redactie:

***Christoffel Leonardus Hes** (sergeant van Speciale Diensten)*

Drie zeemachtmilitairen (waaronder Ch.L. Hes) en vier burgerambtenaren, allen werkzaam op het Marine Etablissement in Soerabaja, gingen per truck naar Tretes op Oost-Java om van verlof te genieten. Toen ze tussen Pandakan en Tretes stopten om een wegversperring op te ruimen, volgde vanuit een hinderlaag mitrailleurvuur. Allen werden gedood. Naast Hes betrof het twee korporaals der mariniers en de vier burgerambtenaren.

Hes ligt begraven op Ereveld Kembang Kuning / Soerabaja.

De Nederlandse politicus was verheugd over de 'vrij wording' van het koloniaal onderdrukte volk, terwijl Soekarno en zijn trawanten zich te barsten lachten om die zogenaamde calvinistische inslag. Het gehele Nederlandse ambtenarenkorps was snel geïnfiltreerd door criminele intellectuelen die jaren eerder door de Japanse opper-heiho Soekarno opgeleid waren en na 1950 uit hun schuilplaatsen te voorschijn waren gekropen.

Ik zocht vele malen bij mijzelf of ik geen denkfout maakte bij mijn innerlijke beoordeling over alle personen en groepen, die momenteel nog met hun besluitenloosheid worstelden om de geproclameerde RMS, zowel 'de Jure als de Facto' te erkennen. Natuurlijk is die erkenning een kwestie van de Staat der Nederlanden en van de Verenigde Staten van Indonesië die uiteindelijk samen verbonden waren in de Nederlands Indonesische Unie. Die erkenning had mijns inziens direct moeten gebeuren kort na de proclamatie van de RMS op 25 april 1950, want daar was al herhaaldelijk om gevraagd door de regering van de Republiek Maluku Selatan. De RMS wachtte al 3 maanden op die erkenning van Nederland!

In januari 1950 ging in opdracht van de Japanse collaborateur Soekarno vele gevangenisdeuren open en werden alle criminelen vrijgelaten. Velen van hen zijn opgenomen in het legertje van de Japanse Deelstaat-Repoebliek Indonesia.

De rest sloot zich aan bij terroristische rampokbendes en waaierde uit over geheel Java. Totaal waren het er ruim 12000 die hun opgekropte lusten gingen botvieren op alle lagen van de bevolking.

Het staat buiten kijf dat de overgrote meerderheid van het Indonesische volk, waaronder de bevolking van Java, vriendelijke, eerlijke en hardwerkende Javanen waren van diverse pluimage en die niets van deze terreurbendes moesten hebben. Dikwijls werden zij zelf het slachtoffer van wetteloosheid en terreur. Van hen was dan ook veel meer begrip te verwachten, al bleven zij oprecht nationalist wat hun goed recht is, maar wat ook het recht is van alle inwoners van alle deelstaten van de Federale Repoeblik Indonesia.

Zij streefden immers naar zelfbeschikking zonder koloniaal bestuur. Dat was met Nederland overeengekomen. Terrorisme smooit verstand en rede en zet mensen op een geheel ander spoor. De kracht van een overtuiging steunt niet op diegenen die agressieve liquidaties uitvoeren en ondersteunen, maar op hen die dat onrecht op wettige gronden bestrijden met behulp van het verzet. Hoe klein dat verzet ook is.

De kaping van de KOALAS heb ik dusdanig kunnen leiden dat er geen bloedbad is ontstaan bij de overrompeling. Goddank! Zonder geweld heb ik de oorspronkelijke bemanning en mijn drie collega's van de marinebasis politie uitgeschakeld en meegenomen. Het was een situatie waaraan niet te ontkomen viel omdat er geen alternatief was. Op dit moment kan ik geen denkfout bij mij zelf ontdekken, noch in mijn handelwijze of beredenering.

Het was 22.30 uur toen Thomas de brug opkwam met koffie, waardoor ik mijn gepeins hierover op een later tijdstip wel weer oppak. Het onderwerp blijft aanwezig en houdt mij bezig. Thomas is altijd een welkome onderbreking, want hij brengt koffie of ander lekkers en gefilterd waswater is ook al zijn specialiteit. Hoe zou hij die lekkere koffie toch maken? Ik grinnikte even en Thomas gaf Simon en mij een lekkere mok koffie. Daar voegde hij vrolijk aan toe dat er in de kombuis een jerrycan met lem-lem stond, voor het geval we vannacht dorst zouden krijgen. “Lekker fris groentewater, Thomas”, dacht ik weer. “Mochten jullie trek krijgen, dan staat er nog een flink restant van de nasi goreng in de grote wadjan, afgedekt met een schone doek, op het fornuis”, zei Thomas en hij pakte zijn mok koffie en zette het dienblad tegen de wand van de brug. Ik pakte mijn mok, zette die naast het kompas en nam de spaken over van Simon die samen met Thomas tegen de wand van de brug ging zitten om van de hete koffie te slurpen.

Kort daarna pakte ik mijn grote atlas om het tijdsverschil tussen Soerabaja en Amboina eens te bestuderen. Ik had dit eigenlijk al eerder willen doen, maar door diverse omstandigheden had ik daar verder niet meer aan gedacht. Het was wat versloft geraakt. Ik kwam tot de ontdekking dat we nog steeds op zogenaamde 'Java-tijd' voeren en ik moest dus een juiste tijd gaan vaststellen.

Bij een tijdsbepaling naar de plaatselijke zonnestand zou men op elke reis naar het oosten of westen voortdurend de klok of het horloge gelijk moeten blijven zetten. Door de invoering van zonnetijden is aan dit bezwaar tegemoet gekomen. Elke zone ter breedte van 15 lengtegraden via de meridianen, neemt een tijd aan die strikt voor het midden van die zone

geldt, de zogenaamde middelbare zonnetijd. Destijds is een internationale datumgrens vastgesteld die met de meridianen en zonnetijden samenvalt.

De wereldklok geeft de tijd aan in elke zone, gerekend vanaf de middelbare zonnetijd van Greenwich op het moment dat het daar 12 uur in de middag is. Soerabaja ligt geografisch op 112° 45' oosterlengte en is gelegen in de tijdzone tussen Atjeh en Soerabaja, GMT=12+7= 19 uur, die in oostelijke richting net voorbij Soerabaja, in Straat Madoera, overgaat in de tijdzone GMT=12+8= 20 uur, Soerabaja - Port Darwin. Ik wilde proberen dit tijdsverschil van 1 uur zo snel mogelijk te herstellen.

Ik maakte mijn rondje over de KOALAS en stond even stil bij het HDC- dek om te luisteren. Ik hoorde Thomas snurken, maar het kon ook Johan zijn. De vrouwen en kinderen hoorde ik niet. Niets verontrustends.

Op het achterschip hielden, zoals dagelijks gebruikelijk was, twee KNIL militairen de wacht. Het waren Gerard Wattimoery en Rudie Manoppo. Ze zaten naast hun mortieren en Brenguns rustig hun strootje te roken en wilden bij mijn komst gaan staan, maar ik zei: "Blijf rustig zitten jongens, dan kom ik er even bij zitten". Mijn oog viel direct op een lange rij schoenen. Ze hadden alle schoenen gepoetst want ik zag er ongeveer vijftien paar schoenen staan. Militaire kistjes, burger lage schoenen, dames- en kinderschoenen. Allemaal keurig op een rijtje gesorteerd.

Over de zee turend was ik al weer gauw in gepeins verzonken en dacht weer terug aan mijn beginperiode als wachtcommandant van de victualiënmagazijnen van de Koninklijke Marine, gelegen langs de Kalimas in Soerabaja. Dat was ongeveer medio 1947. In die enorm grote magazijnen kwamen vele goederen binnen voor levering en distributie aan marineschepen, walvestigingen en marine dienstonderdelen zoals: Korps Mariniers, Kleine Vaartuigen Dienst KVD, Onderzeebootdienst, Verificatiedienst, kortom te veel om op te noemen. Daar was veel werkvolk voor nodig en die zijn er niet zomaar voor het oprapen. Dat was een reden dat er een beroep gedaan moest worden op gevangenen die in de gevangenis aan de Werfstraat zaten. Die gevangenen deden dat graag, want dat was een betere positie dan de gehele dag doelloos rondhangen op de een of andere appèlplaats binnen de muren van de gevangenis. Zij kregen van de marine gratis eten en drinken, maar moesten er wel voor werken. Maar hard werken was er nooit bij en dat hoefde ook niet.

Ms. KOALAS

“Daar woonde mijn huis en daar sliep mijn bed” (deel 22)

Het verhaal over mijn diensttijd in Indië
(1947 t/m 1950)

door Jan van der Vegt

In radiostudio Semarang maakte ik het zoveelste harmonium schoon.

Op 7 februari reed ik met de jeep naar Semarang, waar ik de avond doorbracht bij de familie Van Veenendaal. Mevr. Van Veenendaal was een zuster van ds. Arie Hilbers. Ik werd er heel hartelijk ontvangen.

Later ging ik er vaker naar toe, vooral op een paar zondagen en at bij hen lekkere Hollandse maaltijden met soep vooraf en pudding toe.

Op een keer moest ik er blijven slapen omdat er praktisch geen wagens reden door een benzinetekort en ik daardoor niet naar Ungaran terug kon liften. De familie van Veenendaal woonde aan de Merapiweg op Tjandi, een wat hoger gelegen wijk van Semarang vlakbij het Ereveld op het Tillemaplein, waar de gesneuvelden van Midden-Java hun laatste rustplaats hebben.

In die tijd mochten we in Semarang niet meer gewapend lopen, maar soms leende ik het pistool van de dominee.

Ik stak dat los in mijn zak en dat voelde een stuk prettiger. Later in Nederland terug moest ik er eerst aan wennen om zonder wapen te lopen.

Foto 1

Een kijkje op de hoofdstraat (de Bodjong) van de stad Semarang op het kruispunt met de Doewet. Daar was ook toko Oen, waar we lekker ijs konden eten en ook wel nasi goreng en dergelijke maaltijden.

Foto 2

Foto 3

Op foto 2 is de Java Bank aan het eind van de Bodjong te zien en op foto 3 ziet u een betjak met een passagier erin.

Ds. Vermaas werd overgeplaatst naar Tegal en ik bracht hem weg op 14 februari. Eerst reden we met de jeep naar Semarang, waar we deze moesten inleveren. Van daaruit werd hij naar Tegal gebracht.

Ook ik ging ik mee om hem weg te brengen en rond het middaguur waren we in Pekalongan, waar de dominee een lekker eethuis wist van een vorig bezoek aldaar.

We kregen een heerlijk maal met veel kleine garnalen en hadden het juist op toen de MP binnen kwam en vroeg, hoe we het in ons hoofd haalden om daar te gaan eten, want het was voor militairen verboden omdat de keuken door de geneeskundige inspectie was afgekeurd.

We wisten dat gelukkig niet van tevoren, anders had het ons misschien minder goed gesmaakt, maar we hebben er helemaal geen last van gekregen. Ik ging met de wegbrengploeg terug tot Semarang en daar vandaan op de normale manier naar Ungaran, dus liftend.

In Salatiga repareerde ik op 21 en 22 februari het orgel in het Militair Tehuis. Ook zou ik er nog een kofferorgel repareren, maar daar is het niet meer van gekomen. Wel heb ik in die dagen het harmonium in de kraamkliniek van zuster Heidema een schoonmaakbeurt gegeven.

Op maandag 13 maart brachten ds. Schut en ik ons 5-5 R.I. orgel naar Semarang (waar het aan een zendingsweeshuis werd geschonken) en op 14 maart verhuisden we naar Semarang.

17. Semarang (14 t/m 19 maart 1950)

De ligging in Semarang was niet geweldig in een groot kazernecomplex op Jatingaleh. Het zou maar voor een paar dagen zijn, maar het werd toch nog bijna een week. Ik bezocht in die dagen de familie Van Veenendaal en ook zuster Heidema om afscheid van hen te nemen.

Op 16 maart namen we afscheid van onze gesneuvelde kameraden op het Ereveld bij het Tillemaplein.

Dat was een indrukwekkende gebeurtenis met toespraken door de bataljonscommandant, de dominee en de aalmoezenier.

Hieronder een foto van de kranslegging bij het centrale monument.

De namen van de gesneuvelden werden afgeroepen. Daarna liepen we ten afscheid van onze gevallen kameraden in een stille tocht langs de graven. Ook weerklonk op die helling van Tjandi het Wilhelmus.

De toespraak van veldprediker ds. H. Schut

Chauffeurs leggen een krans op het graf van korporaal-chauffeur Tuenter

De foto hierboven is gemaakt op het ereveld Tillemaplein ter gelegenheid van een reünie van ons bataljon 5-5 RI een aantal jaren geleden

Die foto kregen we toen uitgereikt als herinnering aan onze gevallen kameraden.

Van Reybrouck's visie op Indonesië te beperkt

Veel aandacht kreeg het eind 2020 verschenen omvangrijke boek *Revolusi* van de Vlaamse auteur David van Reybrouck. De TV toonde op 21, 28 januari en 3 februari de auteur in gesprek met enkele van de 185 getuigen en oud-militairen uit Indonesië, Nepal, Japan en Nederland. Allemaal respondenten van negentig jaar en ouder. Daarop en op selectief brongebruik baseerde hij zijn boek over de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd.

De ruim 600 pagina's doorspittend kwam steeds sterker naar voren dat de auteur belast was geraakt met een *vooroordeel* en politiekcorrect negatief over de kolonialiseringstijd en -politiek van Nederland oordeelt. Nederland had Indië weinig goeds gebracht (overigens wel de eerste stoom- en later elektrische treinen in Azië en een weinig corrupt bestuursstelsel). Soekarno werd de hemel in geprezen en de pemoeda's moesten worden begrepen, al gingen zij tijdens de Bersiapperiode van ruim een jaar en later bij de guerrilla oorlog moordend en rampokkend tekeer.

In 1945 zagen jongeren tussen de 15 en 25 jaar volgens Van Reybrouck de kans om eindelijk hun frustraties bot te vieren. De Japanners hadden het Indonesische volk geknecht en jongeren die zelfstandig wilden functioneren opgesloten of vermoord. Het restant van het KNIL de overlevende krijgsgevangenen en die paar duizend Engelse soldaten moesten enigszins de orde zien te herstellen. Het bestuur van de jonge Republiek was daartoe niet in staat. Eén van de redenen waarom de Indonesiërs niet graag een grondige analyse willen zien van wat er in die periode (globaal tot eind 1946) allemaal was gebeurd. En misschien schamen zij zich ook wel daarvoor.

Door de FIN (Federatie Indische Nederlanders) werden signalen ontvangen “van een bij herhaling verregaande bagatellisering van de Bersiap”¹ en ditzelfde vervolgens ook door Van Reybrouck. Voorzitter FIN *Hans Mol* benadrukt nog eens dat internationaal toonaangevende historici als *William Frederick* en *Robert Cribb* de Bersiap, die etnische zuiveringen, zelfs *genocide* noemden. Als er in Nederland relatief evenveel slachtoffers zouden zijn gevallen, dan moeten we aan enkele honderdduizenden doden denken. Het is juist in dit verband te betreuren dat er nooit aanklachten zijn gekomen van slachtoffers en nabestaanden van de Bersiap en de misdaden van het Indonesische leger (tussen 1945 en 1950) zowel jegens Europeanen, Indo's, Chinezen, als de eigen bevolking. Op dezelfde manier als waarop de weduwe van de op 21 december 1948 vermoorde Nasution (regeringssecretaris van de Republiek) de Nederlandse regering voor de rechter sleepte, zouden de vertegenwoordigers van de Republiek Indonesië door veel nabestaanden kunnen worden aangeklaagd. Gedachtig de woorden van veteraan Ad Jansen (1925-), die zich in 1944 als vrijwilliger voor het Korps Mariniers aanmeldde en als hospik diende bij de Mariniersbrigade van maart 1946 tot juni 1947 in Ned. Indië. “Ik ben bang dat de eenzijdige gerichtheid op geweld door militairen aan Nederlandse zijde het zicht op de complexe werkelijkheid vertroebelt. Als je die al in kaart kunt brengen.

¹ Volkskrant, 14-6-2019. Hans Moll in Telegraaf, 5-2-2021.

Er zijn nog maar weinig ooggetuigen en voor iemand die er niet bij was, is de situatie waarin wij opereerden nauwelijks voorstelbaar. En ik vermoed dat ook het aantal beschikbare documenten beperkt is.”²

Discussie met Indonesië kan o.i. alleen maar geschieden met inachtneming van wat vanaf 1945 vrijwel tot heden allemaal jegens volkeren in Indonesië is misdaan, waaronder de moordpartijen jegens Nederlandsgezinden, zoals de vertegenwoordigers van het binnenlands bestuur. In september 1948 komen communisten in Madiun, derde stad van Java, in opstand. De rood-witte vlag wordt neergehaald en vervangen door een met hamer en sikkel. Soekarno slaat deze opstand neer en er volgt een moordpartij op communisten, waardoor Soekarno's strijd om onafhankelijkheid ineens wel de steun van de VS krijgt. Dan en later, vooral bij het bezetten van Papua in 1962, speelt Soekarno de Amerikaanse angst voor het communisme handig uit met als resultaat dat bij verschillende volken hun verlangen naar onafhankelijkheid van Java de kop wordt ingedrukt.

Voornoemde moordpartij jegens de communisten is opvallend, omdat de communistische partij juist ook door Soekarno tot een grote partij was uitgegroeid. Elf kopstukken van de Partai Komunis di Indonesië (PKI), onder hen president *Bung Amir Sjarifuddin*, *Sardjono*, *Harry Musso* en *Tan Malaka*, werden door het republikeinse leger vermoord.³ Ook *Raden Mas Setyadjit Soegondo*, voor de CPN het tweede Indonesische lid van de Tweede Kamer in Nederland, wordt op 20 december 1948 gefusilleerd. De geëxecuteerde *Tan Malaka* wordt enkele decennia later nota bene tot Held van Indonesië benoemd. Later duiken er foto's op van grove wandaden jegens deze communisten.

De Indonesische repressie van de communisten was genadeloos, net zo genadeloos als tijdens de Bersiap als Nederlandse soldaten gevangen worden genomen, in de oorlogen tegen de Atjeeërs (tot de tsunami van 2004), de Molukkers in 1950 en later, opnieuw tegen de “communisten” in 1965-1966 met 500.000 tot één miljoen slachtoffers, tegen de vooral Oost-Timorezen tussen 1975 en 1999, in Sulawesi bij herhaling, en tot heden tegen de Papua's. Het gaat om enkele miljoenen slachtoffers zowel in Indonesië als op Timor en in Papua. Indonesische wandaden na de overdracht in 1949 worden door Van Reybrouck niet genoemd, terwijl hij wel vier eeuwen terugging om over Coen en de Houtmans iets te zeggen. Soekarno mag geen collaborateur met de Japanners worden genoemd. Maar hoe dan aan te kijken tegen deze Indonesiër die vele honderdduizenden jonge landgenoten aanspoort voor de Japanners te gaan werken en daarmee de meesten van hen de dood in stuurt. Die boeken en pamfletten van *Churchill* en *Roosevelt* op 8 november 1943 in Batavia laat verbranden om de Japanners te plezieren. Het is toch niet voor niets dat hij in 1943 door de Japanse keizer wordt onderscheiden met de Orde van het Keizerlijk Juweel.

De Bersiap-periode klassificeert Van Reybrouck slechts als ‘revolutionair geweld’, ontstaan door de vóór 1941 jegens de Nederlanders opgebouwde haat. Door de Japanners waren deze losgeslagen jongeren jarenlang onder de knoet gehouden en nu geradicaliseerd (p. 308-309).

2 De Jonge, p. 36-40.

3 Amir Sjarifuddin, afkomstig van een vooraanstaande Nederlands-Indische ambtenaar, had gymnasium in Nederland en rechtshogeschool in Batavia gedaan. Was leider van Indonesische christenstudenten. Door protest tegen de Japanners zat hij toen in gevangenschap. Interventie van Soekarno voorkwam dat hij ter dood werd veroordeeld. In augustus 1945 benoemd tot minister van voorlichting en korte tijd later tot minister van defensie. Hij steunde de akkoorden van Linggadjati en Renville. In 1948 vermoord.

Iedereen die tegenstribbelde, blank, indo of bruin liep grote kans te worden vermoord en ook Japanners die hun wapens niet wilden afstaan. Engelse en Nederlandse soldaten moesten het land echter weer tot rust brengen.

Hoe kan Van Reybrouck beweren dat de vóór 1941 opgepropte haat leidde tot deze misdaden? Nota bene honderden Aziaten (Indonesiërs en uit India en Japan) en Engelse militairen werden afgeslacht.

Bij de eerste TV aflevering wordt beweerd dat het KNIL bij de komst van het veel sterkere en beter bewapende Japanse leger het hazenpad koos en het KNIL nauwelijks verzet bood (p.180). Wat een belediging voor de nabestaanden van de duizenden gesneuvelde of liquideerde KNIL'ers op Noord-Sumatra, Celebes, Timor, Java en de Vogelkop in Nieuw-Guinea. Denk ook aan de vele Japanse troepentransportschepen die door Nederlandse onderzeeërs tot zinken werden gebracht en aan de bijna duizend gesneuvelde marine militairen bij de Slag om de Javazee.

Een batterijcommandant op Borneo wist niets van een overgave. Hij opende het vuur op zes binnenvarende Japanse mijnenvegers en bracht er prompt twee tot zinken, de vier andere maakten snel rechtsomkeer. De Japanners waren woedend, het "staakt het vuren" was immers al ingegaan. Zij brachten 215 burgers en militairen naar de plek waar de mijnenvegers tot zinken waren gebracht, vermoordden hen allemaal met de bajonet en gooiden de lijken in zee. In Nederland wordt regelmatig bij deze gruweldaad stilgestaan. Volgens onderzoeker J.H.G. Litjens kwamen bijna 14.000 KNIL'ers in de eerste helft van de jaren veertig om.

Frequent blijkt dat auteur met de ogen van nu de gehele koloniale periode beoordeelt en daardoor gemakkelijk allerlei beweringen doet. Zoals het door Houtman in 1596 achterlaten van een spoor van vernieling (p. 38), de moord op Banda door Coen van tussen de tien- en vijftienduizend mensen (p. 44), terwijl elders sprake is van 2000 tot 2500 slachtoffers maar het in feite onbekend is. Auteur vermeldt niet dat Coen enkele jaren eerder het 'verraad van Banda' meemaakte, waarbij 50 Nederlanders onverwachts werden vermoord en onthoofd. In die tijd was het gebruikelijk om via afspraken met de plaatselijke notabelen aan de gewenste kruidnagelen en andere goederen te komen.

Het is achterhaald om zoals Van Reybrouck toch nog doet over troostmeisjes te spreken terwijl het seksslavinnen zijn. Volgens enkele onderzoekers waren het er tussen de 200.000 en 400.000. Onderzoekster Molemans komt alleen al voor Indië tot een schatting van 70.360 slachtoffers. De 22.000 volgens een Japanse studie (p. 211) is een uit die hoek te verwachten grove onderschatting en Van Reybrouck lijkt dit klakkeloos over te nemen..

Westerling moet het natuurlijk ook weer ontgelden. Hij zou enkele duizenden mensen hebben geliquideerd. Historicus IJzerdreef noemt 388 slachtoffers bij acties van Westerling. Waarom werd hij naar Zuid-Celebes gestuurd? Javaanse extremisten vermoordden daar 1210 mensen, 408 mensen raakten vermist en 300 werden er ontvoerd; met de brandstichtingen en rampokgevallen in totaal 5134 terreurdaden. Als Westerling op 3 maart uit Zuid-Celebes vertrekt, wordt hij door de bevolking toegejuicht en met geschenken overladen

Bij herhaling spreekt Van Reybrouck van massa-geweld jegens de Indonesiërs. Ja in sommige gebieden vooral op Java was sprake van een regelrechte oorlog.

De Indonesische soldaten voerden vooral guerrilla acties uit (ook vanuit kampongs), ofschoon ze wisten dat dit ten koste van een kampong zou gaan.

Java is over vele Indonesische volken en Papua de koloniale mogendheid van de 20^e en 21^e eeuw. Over Maleisië in 1963/1964 en Oost-Timor jarenlang werd dit vergeefs geprobeerd. De grote Nederlandse fout was dat het 'orde herstellen' vanaf september 1945 door enkele politici in Den Haag en ook generaal Spoor te lang werd gezien als het herstel van 'ons Indië'.

Had men maar mensen als Hatta, Sjahrir, Salim en Soekarno in Den Haag uitgenodigd om samen de chaos van 1945 de baas te worden en vervolgens te overleggen hoe tot onafhankelijkheid te komen. Dan waren er mogelijk geen grote moordpartijen in Timor en Papua geweest.

René Hoksbergen (adviseur Vereniging Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers (VOMI), Nieuw-Guinea veteraan midden 1961-1962)

Jos Otten (Indo en een paar jaar in een Jappenkamp)

Theo Rump (voorzitter VOMI Zuid-Holland)

Voor uw agenda

- Nationale Herdenking** 04 mei 2021, Dam / Amsterdam
In verband met de coronapandemie zal het reguliere programma van de Nationale Herdenking worden aangepast. Schrijfster Roxane van Iperen zal tijdens de Herdenkingsbijeenkomst in De Nieuwe Kerk de 4 mei-voordracht houden. André van Duin spreekt dit jaar tijdens de Herdenkingsplechtigheid op de Dam.
- Bevrijdingsdefilé** 05 mei 2021, Wageningen
Het traditionele Bevrijdingsdefilé kan dit jaar opnieuw niet doorgaan vanwege de maatregelen tegen het coronavirus.
- Invictus Games** De Invictus Games die van 29 mei - 05 juni dit jaar in Den Haag zouden worden gehouden, zijn opnieuw uitgesteld vanwege de coronapandemie.
- Nederlandse Veteranendag** 26 juni 2021, Den Haag
Zie voor bijzonderheden ook pagina 3 van deze uitgave.
- Nationale Indië Herdenking** 15 augustus 2021, Den Haag
- Indië Herdenking** 04 september 2021, Roermond
Nationaal Indië Monument
- Nationale Taptoe** 01 oktober 2021 - 03 oktober 2021, Rotterdam / Ahoy
-

In Memoriam

Gerrit (Ger) de Jong

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

Ger werd in Amsterdam geboren op 20 juli 1925 en overleed op 3 maart 2021.

Hij groeide op in Amsterdam Tuindorp Oostzaan. Na het voltooien van de middelbare school in 1940 belette WO-2 zijn ambitie om scheepsbouwkunde aan de HTS te gaan studeren. Kort na de februari staking in 1941 verhuisde het gezin De Jong naar Zaltbommel, waar zowel vader als zoon Ger werk vonden in de scheepsbouw. In september 1944 werd Ger opgeroepen voor de arbeidsdienst, dook onder, werd bij een razzia opgepakt, ontsnapte bij de daarop volgende dwangarbeid en dook opnieuw onder.

Direct na de bevrijding meldde Ger zich bij de Binnenlandse Strijdkrachten en in augustus als OVW'er voor inzet in Indië. Na de opleiding tot reserve officier werd hij als vaandrig pelotonscommandant (pc) bij 3-12 RI in Assen. Op 27 september 1946 vertrok hij met m.s. "Ruys" naar Indië om daar tot augustus 1949 bij 3-12 RI, onderdeel van de C Divisie "7 December", als pc te dienen in de omgeving van Batavia. Er werd o.a. deelgenomen aan de beide politionele acties. Van zijn peloton kwamen drie leden om en raakten er vijf gewond. Ger werd onderscheiden met het Ereteken voor Orde en Vrede met de gespen 1946-1949.

Na terugkeer in Nederland in september 1949, begon hij alsnog met de studie scheepsbouwkunde aan de HTS in Haarlem die hij in 1952 cum laude voltooide. Zijn hele arbeidzame leven heeft hij gewerkt bij scheepswerf Boele in Bolnes waar hij in 1952 begon als bedrijfsassistent en eind 1986 na een glanzende carrière als adjunct-directeur met FLO ging. In die periode is Ger als reserve officier meerdere malen op herhaling geweest waardoor hij in 1962 het onderscheidingsteken voor langdurige dienst als officier met het cijfer XV ontving en in 1965 als reserve kapitein der Grenadiers met Groot Verlof vertrok.

Ger was niet de persoon om zich na zijn FLO “achter de geraniums” te verschuilen. Al in 1986, in de oprichtingsfase van VOMI NL, werd hij eerst contactpersoon en daarna vijftien jaar lang de kundige voorzitter van de in 1987 opgerichte Afdeling Zuid-Holland Zuid. Tijdens deze periode heeft hij veel energie besteed aan het oprichten en documenteren van Indië monumenten in Zuid-Holland en daarbuiten. Voor zijn verdiensten werd hij in 2002 benoemd tot Erevoorzitter van VOMI ZH-Z.

Als Commandant 1 Div “7 December” leerde ik Ger in 2001 kennen als gewaardeerd Lid van de Raad van Toezicht - Band Oud- Strijders “7 December” Divisie, welke functie hij meer dan tien jaar vervulde. In 1997 ontving hij de zilveren speld van verdienste van de divisie uit handen van de toenmalige divisiecommandant. Zelf mocht ik hem in 2003 voor al zijn verdiensten de divisielegpenning uitreiken.

Maar Ger deed nog veel meer. Zo was hij als vice-voorzitter van de Afdeling ZH-ZO jarenlang van grote waarde voor de Bond van Wapenbroeders en ontving daarom in 1998 het Verenigingskruis van Verdienste.

Ook lokaal was hij actief, zoals bij de Stichting Oud Ridderkerk, als vice-voorzitter van de Ridderkerkse veteranendag en in het Remembrance Committee van het Lancaster monument in Rijsoord.

Voor het totaal aan verdiensten voor de veteranen in het algemeen en voor de Indië veteranen en VOMI NL in het bijzonder, werd Ger eerst in 2005 benoemd tot Lid van Verdienste en in 2010 tot Erelid. Daar was hij trots op want tot kort voor zijn overlijden bleef hij zich enthousiast en actief voor de veteranen inzetten. Wij zijn hem daarvoor veel respect, waardering en dank verschuldigd !

In november 2020 overleed zijn geliefde echtgenote Corrie aan de gevolgen van Corona en dat viel hem zwaar. Hij kende haar al uit de periode Zaltbommel, trouwden in 1952 en zij werden de trotse ouders van een zoon en een dochter en mochten later genieten van de klein- en achterkleinkinderen. Op 3 maart j.l. werd Ger getroffen door een TIA, kwam daardoor thuis lelijk ten val en kreeg in de ambulance naar het ziekenhuis ook nog eens een maagbloeding. Zelfs een sterk en vitaal mens als Ger werd dit fataal, kort na aankomst is hij daar rustig ingeslapen. De uitvaart heeft vanwege de Corona beperkingen helaas in besloten familiekring moeten plaats vinden.

Wij missen in Ger een enthousiast, actief en betrokken collega ! Dat hij mag rusten in vrede.

Selamat Jalan, Sobat Ger !

Leen Noordzij

In Memoriam

Gerard Cornelis Meeuwse

Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Gerard werd in Wolphaartsdijk geboren op 16 september 1927
en overleed op 28 februari 2021 in 's-Gravenplolder

Gerard is als dienstplichtig militair op 7 juli 1947 opgekomen bij het 1^e Regiment Genietroepen (Pioniers) in de Kromhoutkazerne te Utrecht.

Op 28 februari 1948 vertrok hij a/b van het troepentransportschip “Zuiderkruis” naar Ned. Indië en werd hij geplaatst bij 15 Genieveldcie. Tot eind april 1950 opereerde hij met zijn eenheid op Zuid-Sumatra. Op 4 mei 1950 is hij vanuit Tandjong Priok a/b van het troepentransportschip “General Stewart” gerepatriëerd en werd hij in de rang van korporaal op 27 mei 1950 ontscheept in Rotterdam.

Gerard was mede-oprichter van VOMI Zeeland en heeft in de periode 27 februari 1987 tot 31 december 2020 met grote inzet en betrokkenheid de functie van vicevoorzitter en 2° secretaris binnen het bestuur van VOMI Zeeland vervuld. Daarnaast heeft hij een zeer actieve rol gespeeld bij de totstandkoming van veel Indië-monumenten en gedenktekens in de provincie Zeeland en werkte hij voortvarend aan het werven van nieuwe leden, hetgeen destijds resulteerde in een flinke aanwas van het aantal leden voor de vereniging. Bovendien vertegenwoordigde hij veelal het bestuur van VOMI Zeeland bij officiële gelegenheden en maakte hij steevast deel uit van de erewacht bij herdenkingen, begrafenissen dan wel crematies.

Gerard werd voor zijn grote verdiensten op 20 februari 1999 benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Voor al zijn goede diensten die hij de vereniging VOMI Zeeland in het bijzonder heeft bewezen werd hij op 31 oktober 2001 benoemd tot Lid van Verdienste van VOMI Zeeland. Voor de vele en belangrijke verdiensten voor VOMI Nederland in het algemeen werd hij op 23 maart 2010 benoemd tot Lid van Verdienste en op 15 maart 2017 tot Ereid van deze vereniging.

Gerard, bedankt voor alles wat je voor de vereniging hebt gedaan. We blijven met veel waardering en respect aan je denken.

Dat je moge rusten in vrede.

Klaas Orsel

VOMI Binnenland

Secr. K.J. Orsel

Van Hobokenhaven 63

2993 HH Barendrecht

Tel. 0180-611612

E-mail: klaasorsel@live.nl

Soc. Comm. Tel. 0341-254231

E-mail: ppg.gommers@gmail.com

Contactpersoon voor de regio
Overijssel is de heer
A.W. Scholten (038-4216205).

Contactpersonen voor de regio
Utrecht / 't Gooi zijn de heren
A. Mouwen (030-6951179) en
R.L. Dorrestijn (06-45652874).

Contactpersonen voor de regio
Noord-Brabant Oost
zijn de heren
F. Heidendaal (040-2025055)
en
H. Withoos (040-2534660).

Contactpersonen voor de regio
Noord-Brabant West
zijn de heren
A. Roodenburg (0165-323490)
en
P.N. Welten (0165-312816).

Contactpersonen voor de regio
De Veluwe
zijn de heren
F.T. Dürst Britt (0578-691646)
en
A.F. Steenkist (0341-423201).

Van de penningmeester

Tot op heden is het aantal contributie-betalingen zeer teleurstellend. Slechts 25% van onze leden heeft zijn/haar bijdrage voldaan. Een vriendelijk verzoek derhalve aan de leden die hun contributie nog niet hebben voldaan, om de bijdrage voor 2021 (**€ 7,50**) zo spoedig mogelijk over te maken op bankrekeningnummer NL88 ABNA 0474 0840 51 t.n.v. VOMI Binnenland o.v.v. 'Contributie 2021'.

Mutaties

Alle mutaties (verhuizing, overlijden, opzegging lidmaatschap etc.) van de leden van VOMI Binnenland dienen te worden doorgegeven aan onze ledenadministrateur (de heer J. Krikke, telefoonnummer: 0592-357140).

VOMI Drenthe / Groningen

Secr. Frans van Dreumel

Oude Hof 16

8435 XR Donkerbroek

Tel. 0516-491953

E-mail: f.j.vandreumel@outlook.com

In deze vreemde tijd van vooral veel binnen zitten en weinig of geen bezoek, is de telefoon vaak het middel om anderen te bereiken. Sporadisch wordt er nu een bezoek gebracht aan een sobat. Dit gebeurt overigens met inachtneming van alle voorschriften.

We moeten het helaas hiermee doen tot de tijden weer beter worden en we elkaar weer kunnen ontmoeten. Zodra dat mogelijk is, zal het bestuur van VOMI Drenthe/Groningen contact opnemen met Zalencentrum 'De Aanleg' in Deurze om een bijeenkomst te organiseren. Op deze bijeenkomst zullen de jaarverslagen van 2020 aan de orde komen én zal het voortbestaan van onze vereniging worden besproken.

In deze corona-periode kunnen we tot onze spijt veelal niet aanwezig zijn bij een uitvaart of crematie van onze overleden leden.

VOMI Limburg

Secr. M.E.H. Dols

Heerlenerweg 47

6132 CL Sittard

Tel. 046-4522739

Mobiel: 06-10660039

E-mail: marlie.dols@home.nl

Soc. Comm. Tel. 077-3822592

De Jaarvergadering van VOMI Limburg op 13 april a.s. in Kessel-Eik gaat NIET door.

VOMI Zuid-Holland

Wvd. Secretaris
Mevr. D.P. van Genderen
Vlaamsestraat 11
3332 EM Zwijndrecht
Tel. 078-6195902
E-mail: igen@online.nl
Soc. Comm. I:
Tel. 078-6195902
Soc. Comm. II:
Tel. 010-4340970

Algemene Ledenvergadering (ALV) en Reünie VOMI Zuid-Holland 2021

Vanwege de huidige omstandigheden, waaronder de nog steeds geldende maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen en de grote onzekerheid over de evt. verdere verspreiding van de besmettelijke Britse variant, heeft het bestuur van VOMI Zuid-Holland tot haar grote spijt moeten besluiten om zowel de **Algemene Ledenvergadering -ALV-** (welke gepland stond voor donderdag 22 april 2021 in Honselersdijk) alsook de **Reünie** (welke gepland stond voor donderdag 29 april 2021 in Rotterdam) voorlopig te moeten uitstellen.

Het bestuur heeft inmiddels wel twee nieuwe data voor genoemde bijeenkomsten vastgelegd, te weten;

1. **Algemene Ledenvergadering** op donderdag 12 augustus 2021
2. **Reünie** op donderdag 14 oktober 2021

Diegenen die zich reeds hebben aangemeld voor de ALV van 22 april en/of voor de Reünie van 29 april, behoeven zich **NIET** opnieuw aan te melden voor de **ALV** in zalencentrum "Hemelsblauw", Poeldijksepad 1, 2675 CL Honselersdijk op **donderdag 12 augustus 2021**

en ook niet

voor de **Reünie** in de Van Ghentkazerne, Toepad 120, 3063 NJ Rotterdam op **donderdag 14 oktober 2021**.

Diegenen die zich **NOG NIET** hadden aangemeld, kunnen dit alsnog doen. Aanmelding voor de **ALV** telefonisch of via E-mail bij onze secretaris mevr. D.P. van Genderen (gegevens zie boven).

Aanmelding voor de **Reünie** door middel van het invullen en toezenden van het Antwoordstrookje (zoals aangegeven op de eerder toegezonden uitnodiging) in een voldoende gefrankeerde envelop aan onze secretaris mevr. D.P. van Genderen (adres zie boven). De eigen bijdrage bedraagt voor de **Reünie € 5,00 per persoon**, over te maken op bankrekeningnummer: NL74 INGB 0006 0314 09 t.n.v. VOMI Zuid-Holland (onder vermelding van Reünie 2021).

Herdenking Indië Monument Den Haag

Het bestuur had stilletjes gehoopt om op 4 mei a.s. weer onze herdenking bij het Indië Monument (hoek Ver-Huellweg en Prof. B.M. Teldersweg) in Den Haag te kunnen organiseren. Dit zit er dit jaar helaas nog niet in.

Voorzitter Theo Rump zal (evenals vorig jaar) in de ochtend van 4 mei (omstreeks 10.30 uur) namens het bestuur en de leden van VOMI Zuid-Holland een bloemstuk bij het monument leggen.

Boekpresentatie

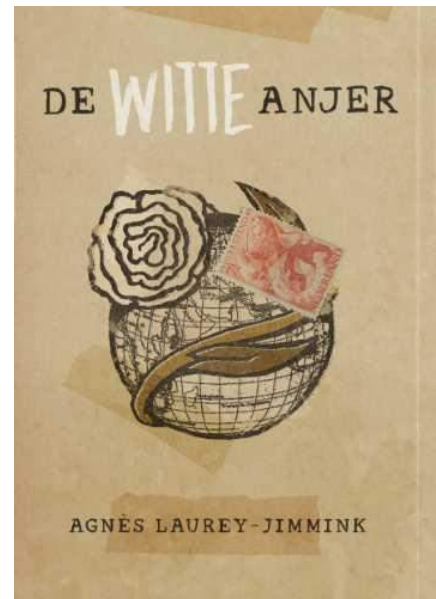
De Witte Anjer

Tallose malen hoorde Agnès haar vader zijn levensverhaal vertellen. Na zijn overlijden besloot ze het aan het papier toe te vertrouwen met als resultaat deze aangrijpende, waargebeurde roman.

Robert wordt als buitenechtelijk kind geboren uit een Joodse vader en een Duitse moeder.

De ongetrouwde moeder vertrouwt haar baby toe aan haar oom en tante, maar zij kunnen de zorg voor het energieke jongetje niet aan. Ze binden hem vast aan zijn bed, verstopt in de kelder.

Ernstig verzwakt wordt Robert net op tijd gered. Zijn moeder is inmiddels getrouwd met een Nederlandse zakenman. Ze besluiten Robert zelf op te voeden. Als student komt hij in conflict met Hitler en het nationaalsocialisme en vlucht naar de ogenschijnlijke veiligheid van Nederland. Daar kan hij zijn draai niet vinden en meldt zich aan als KNIL-militair. In het verre Nederlands-Indië lijkt het leven hem eindelijk toe te lachen, tot hij door de Japanners wordt gevangengenomen.

Dit bewogen levensverhaal is te bestellen bij uw boekhandel naar keuze.

In Memoriam

Met grote eerbied en in gepaste vorm brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

Alsemgeest,	M.P.M.	Maasland	7-2 RI/433 BI
Baalbergen - Poortier, Mevr.	J.	Noordwijk	
Beeksmā,	S.	Leeuwarden	6 RVA
Bergkamp,	B.	Helmond	4-11 RI
Bouwman,	A.	Norg	426 BI
Buis,	J.J.	Zwaag	HvB
Dhondt,	P.A.	Breukelen	5-8 RI
Duyn, van	M.	Den Haag	
Eijk, van der	M.	Schipluiden	5-3 RI
Geenen, van	L.	Ridderkerk	3-1 Mitrailleurbataljon
Geurtsen,	E.	Amersfoort	IBW
Hilkhuijzen,	J.L.	Hoeven	1 Hupva
Janse,	J.	Leeuwarden	GRPI
Jansen,	J.	Vlaardingen	5-5 RI
Jong, de	G.	Heerjansdam	3-12 RI
Jong, de	H.	Koudum	423 BI
Klinkenberg,	N.	Noordwijk	6 GRG/411 BI
Leeuwen, van	P.S.	Piershil	LLua NNG
Marinus - de Vries, Mevr.	J.	Delfzijl	
Meeuwse,	G.C.	's-Gravenpolder	15 GVC
Paassen,	P.	Leeuwarden	LTD 82
Perk, van der	G.	St. Catharines, ON, Canada	2-1 RHvB
Post,	R.	Zuidwolde	31 B-Hospitaal
Regter,	A.	Langenboom	NNG Sorong
Riemersma - Hoogenberg, Mevr.	G.	Heerenveen	
Rietstra,	G.	Britsum	6 RVA
Steensel, van - van de Aa,	P.	Tweed Heads South, NSW, Australië	
Stienen - Nijs, Mevr.	D.	Nuenen	
Walst,	D.H.	Zaandijk	
Woudstra,	S.	Veenhuizen	5-8 RI
Zingstra,	H.	Westerbork	426 BI

*Met ons aller welgemeend medeleven en dat de liefde
en de warmte van uw naasten U de moed en
kracht geven dit zware verlies te dragen.*